

Antikvarisk kontroll

Oxie kyrka

Nytt läktarräcke

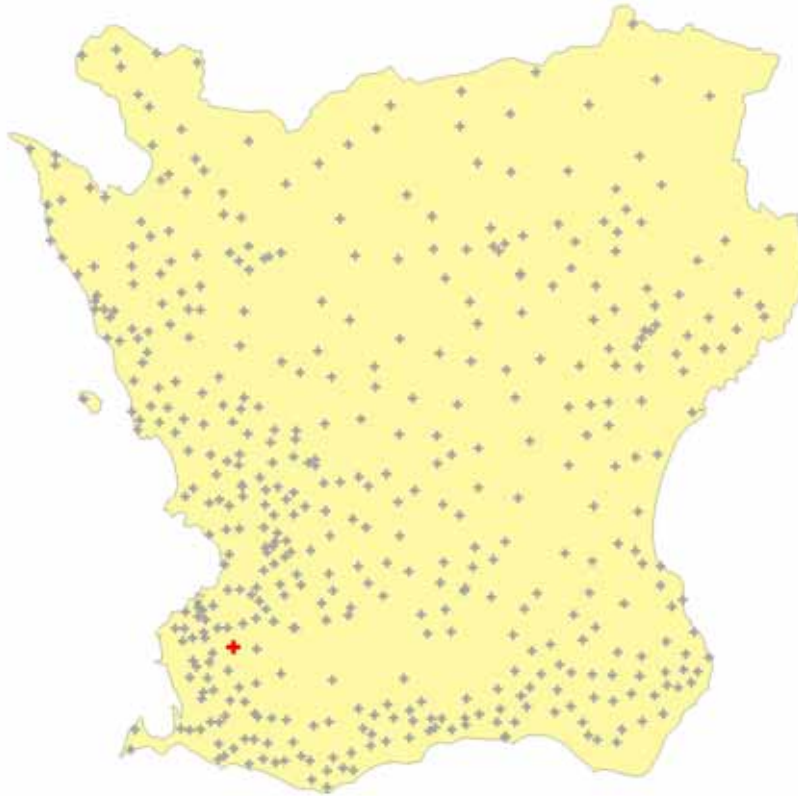
*Oxie församling, Oxie socken i Malmö kommun
Skåne län*

Malmö Kulturmiljö
Enheten för Kulturmiljövård
Rapport 2008:004

Jörgen Kling

Malmö Kulturmiljö

Box 406

201 24 Malmö

Tel: 040-34 44 75

Besöksadress: Malmöhusvägen 3, Grimsbygatan 24

www.malmo.se/kulturmiljo

Antikvarisk kontroll

Oxie kyrka – Nytt läktarräcke

Oxie församling, Oxie socken i Malmö kommun. Skåne län

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:004

Författare: Jörgen Kling

Foto: Jörgen Kling

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Oxie kyrka

ISSN: 1653-493X

© Malmö Kulturmiljö 2008

Tekniska och administrativa uppgifter

Län: ..... Skåne
Kommun: ..... Malmö
Socken: ..... Oxie
Beställare: ..... Malmö kyrkliga samfällighet

Länsstyrelsens tillstånd: ..... 2006-05-23 dnr 433-17449-05
Malmö Kulturmiljös yttrande: ..... --
Syn av arbetsområdet: 2006-05-16
Arbetena påbörjades: ..... November 2007
Slutbesiktning: 2008-02-14

Entreprenör: ..... Fastighetsenheten, Svenska kyrkan i Malmö
Arbetsbeskrivning: ..... Leif Wahlund, Fastighetsenheten Svenska kyrkan 2006-03-30
Kompletterande arbetsbeskrivning: 2006-05-19

Historik

Oxie socken omtalas från början av 1200-talet som Kungalev, vilket betyder att kronan ägde all mark i socknen. Kyrkan äldsta delar är från 1100-talet, ursprungligen hade byggnaden den för romanska kyrkor vanliga grundplanen: långskepp, ett lägre smalare kor samt absid. Redan under medeltidens senare del kom de första ändringarna då kyrkan fick valv och en sakristia norr om koret. Vid långhusets södra sida tillkom ett vapenhus på vilket man senare uppförde tornet, något som förklarar tornets ovanliga läge framför långhusets södra sida. Fram till 1848 hade kyrkan fortfarande sin medeltida utformning. Då insåg man att kyrkan inte räckte till, främst beroende på att befolkningen ökat markant efter enskiftet. Som på många andra platser tillkallades C G Brunius för att lösa problemet. Han lät riva koret och absiden och uppförde ett rymligare korparti. Två tvärskepp tillkom och skapade kyrkans nuvarande korsform. År 1899 påbörjades nästa stora restaurering, som kom att beröra interiören. Malmöarkitekten Alfred Arwidius förslag innebar ny inredning utformad i tidstypisk nygotik. Av den ursprungliga 1100-talskyrkan återstår idag långhusets väggar och portalen i söder samt dopfunten. Som byggmästare har både Oxiemästaren och Mårten Stenmästare nämnts, vem är dock inte klarlagt. Trots de stora förändringar som skett har kyrkan kvar sin medeltida prägel, mycket beroende på att Brunius tog upp senmedeltida formelement i de nya byggnadsdelarna.

Arbetets omfattning 2007

Arbetet föranleddes av att uppfylla dagens krav på läktarbarriärens höjd så att säkerheten kan garanteras för dem som vistas på läktaren.

Orgelläktaren fick sitt nuvarande utseende i samband med att en ny orgel köptes in till kyrkan 1957-58. Läktaren förminskades under ledning av E Graebe varvid gördelbåge och pilastrar frilades helt. Den lätt svängda balustraden är byggd i ljust trä och har rätvinklig dekor.

Åtgärderna 2007 omfattade i huvudsak att den nuvarande läktarbalustraden kompletterades med ett nytt räcke i järn som förankrades på träbalustradens insida. Järnet målades i samma kulör som befintligt läktare.

Antikvarisk kommentar

Kyrkan interiör som främst domineras av Alfred Arwidius nygotiska utformning från renoveringen 1899-1900 utgör, tillsammans med kyrkans medeltida delar samt senare förändringar, ett viktigt byggnads- och arkitekturhistoriskt dokument. Det nytillverkade säkerhetsanpassade läktarräcket av järn är väl utfört och anpassat till orgelläktarens utformning och kan således inte anses ha påverkat kyrkorummets kulturhistoriska värden i negativ riktning

Övrigt

Fotodokumentation har utförts av Malmö Kulturmiljö. Dokumentationsmaterial och övriga handlingar med relevans för ärendet förvaras i Malmö Kulturmiljös arkiv.

Årets rapporter

Lista över utgivna rapporter inom Malmö Kulturmiljös rapportserie – Enheten för Kulturmiljövård Rapport.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:001

Carola Lund

Antikvarisk kontroll. Flensburgska gården – Fasadändring samt förnyad VS-anläggning. Fastigheten Oscar 25 och 26 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:002

Carola Lund

Arbeten utförda 1955-2007. Malmö Stadsteater – Malmö Förskönings- och Planteringsförenings insatser gällande Malmö Stadsteater. Fastigheten Teatern 4 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:003

Olga Schlyter

Byggnadsantikvarisk studie. Tripasin. Ombyggnad av korvskinnsfabrik till gymnasieskola. Fastigheten Grytan 7 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:004

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Oxie kyrka. Nytt läktarräcke. Oxie församling, Oxie socken i Malmö stad. Skåne län.

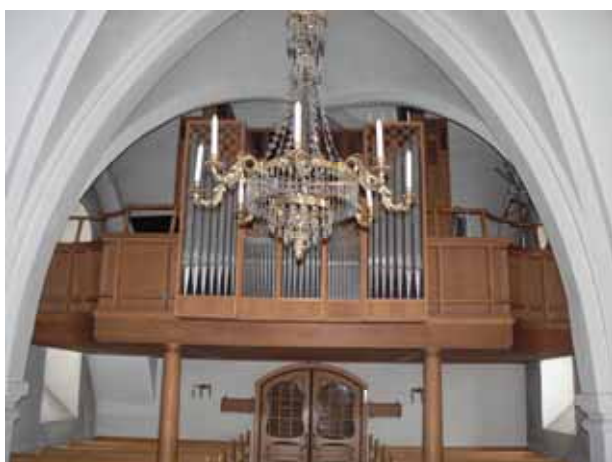
Fotobilaga

Detalj före.

Detalj efter.

Läktare efter.